

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ครั้งนี้ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพปัญหาและความต้องการในกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ตอนที่ 2 กระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอผลการวิจัย คือ

ตอนที่ 1 สภาพปัญหาและความต้องการในกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จากการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างระหว่างวันที่ 26 – 27 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 พบว่านักเรียนมีปัญหา ได้แก่ (1) นักเรียนส่วนมากตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีนิสัย รักการอ่าน (2) นักเรียนไม่สนใจในการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าโดยเฉลี่ยในแต่ละสัปดาห์ไม่ถึง ร้อยละ 30 และ (3) นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนปัญหาของครู คือ ขาดการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยความต้องการของของนักเรียนและครูเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่าน พบว่า จากการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยมีวิทยากรมาบรรยายความรู้ ในวันที่ 26 – 27 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 17 คน ได้เสนอความเห็นร่วมกัน มีความต้องการเขียนโครงการพัฒนานิสัยรักการอ่านให้ถูกต้อง โดยวิทยากรให้ฝึกเขียนโครงการและให้ข้อเสนอแนะการเขียนโครงการให้ถูกต้องชัดเจนพร้อมเรียนเชิญผู้บริหารให้เข้าร่วมรับรู้การจัดทำโครงการพัฒนานิสัยรักการอ่านของโรงเรียนบรบือ และการศึกษาความพร้อมของโรงเรียนบรบือที่จะพัฒนาครูและนักเรียนให้มีนิสัยรักการอ่าน โดยใช้

แบบสอบถามกับผู้ร่วมวิจัยจำนวน 17 คน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความพร้อมที่จะพัฒนาจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเพราะได้ศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียน ไม่มีนิสัยรักการอ่านด้วยสาเหตุอะไรและต้องการพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน ด้วยสภาพความพร้อมที่โรงเรียนบรบี้อาจดำเนินการ

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความพร้อมในการจัดกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครู โรงเรียนบรบี้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26

ข้อที่	สภาพความพร้อม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างสม่ำเสมอ	4.59	0.49	มากที่สุด
2	โรงเรียนมีนโยบาย และแผนงาน ในการพัฒนากระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม	4.29	0.75	มาก
3	ส่งเสริมให้ครูเลือกกิจกรรมและวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่สอดคล้องตามสภาพของผู้เรียน	3.71	0.46	มาก
4	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยเน้นหลักบูรณาการ	3.47	0.50	ปานกลาง
5	มีการจัดประชุมวางแผน อบรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน	3.71	0.46	มาก
6	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการ โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.88	0.76	มาก
7	ส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ ที่เอื้อต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.59	0.49	มาก

ข้อที่	สภาพความพร้อม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
8	มีแผนการพัฒนานุเคราะห์ด้านการส่งเสริมการพัฒนา กระบวนการส่งเสริมรักการอ่าน	3.41	0.49	ปานกลาง
9	มีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานุเคราะห์เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียน	4.06	0.80	มาก
10	ส่งเสริมให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาและศึกษาดู งานเพื่อพัฒนากระบวนการส่งเสริมรักการอ่าน	4.47	0.50	มาก
11	จัดสรรงบประมาณในการพัฒนานุเคราะห์เพื่อพัฒนา กระบวนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.53	0.50	มาก
12	การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความอยากอ่านหนังสือ เช่น การแนะนำหนังสืออย่างย่อ หรือบางส่วนของที่สำคัญ	3.53	0.50	มาก
13	การจัดสถานที่อ่านหนังสือสำหรับนักเรียนให้สวยงาม สะอาด สะดวกใช้ สงบเงียบ	3.65	0.48	มาก
14	ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม นิสัยรักการอ่าน	3.65	0.68	มาก
15	แนะนำนักเรียนให้อ่านหนังสือและรู้จักเลือกหนังสือที่มี คุณค่า เพิ่มพูนความรู้และคุณธรรมของตนเองอยู่เสมอ	3.53	0.50	มาก
	รวม	3.80	0.50	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพความพร้อมในการจัดการกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 12 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุด 3 อันดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ ส่งเสริมให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาและศึกษา

ดูงานเพื่อพัฒนากระบวนการส่งเสริมรักการอ่าน ($\bar{X} = 4.47$) และมีการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนากระบวนการเรียน ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย ที่มีค่าปานกลาง 3 ข้อแรก พบว่า มีแผนการพัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการส่งเสริมรักการอ่าน ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ($\bar{X} = 3.65$) และการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิด ความอยากอ่านหนังสือ เช่น การแนะนำหนังสืออย่างย่อ หรือบางส่วนที่สำคัญ ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 กระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครู โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ผลการวิจัยพบว่า จากการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยมีวิทยากรมา บรรยายความรู้ในวันที่ 26 – 27 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 17 คน ได้เขียน โครงการเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียนและครู โดยคัดเลือกกิจกรรม 7 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมว่างทุกวัน อ่านทุกคน 2) กิจกรรมแนะนำหนังสือ 3) กิจกรรมเล่าขานผ่าน เสียงตามสาย 4) กิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมสำหรับเยาวชน 5) กิจกรรมนักอ่านแฟน ฟันธุ์แท้ 6) กิจกรรมดูความรู้คู่ชุมชน และ 7) กิจกรรมเล่านิทานเสริมปัญญาहरษาวันศุกร์ และในการดำเนินการจัดกิจกรรม 7 กิจกรรมได้ใช้กลยุทธ์การดำเนินงาน คือ (1) การประชุม ปฏิบัติการ โดยให้ครูได้เข้าร่วมประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกันทั้ง 7 กิจกรรม ให้ นักเรียนได้พัฒนานิสัยรักการอ่าน (2) การจัดกิจกรรม ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมนี้ได้ใช้การ วิจัยปฏิบัติการ ดำเนินการ ดังนี้

1. การวางแผนการจัดกิจกรรมที่จัด คือ ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 17 คน

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมว่างทุกวันอ่านทุกคน มีขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนอ่านหนังสือในเวลาว่าง ทุกวัน โดยหนังสือที่อ่านมีทุกประเภทและหลากหลายตามที่ทางโรงเรียนจัดเตรียมไว้ ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสือพิมพ์ บทความ วารสาร

2. การปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านลงใน สมุดบันทึกการอ่าน

3. การสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสนใจใน การอ่าน โดยกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 335 คน จากการตรวจบันทึกการอ่านของนักเรียน จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 79.40 เข้าร่วมกิจกรรม แต่นักเรียนจำนวน 69 คน คิดเป็น

ร้อยละ 20.60 ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เพราะ หนังสือที่จะให้บริการแก่นักเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่และขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน และในการสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรมนี้ ครูจัดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี เพราะในเวลาว่างนักเรียนส่วนใหญ่สนใจเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดและบันทึกการอ่านได้อย่างถูกต้อง

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมว่างทุกวันอ่านทุกคน พบว่าอุปสรรคในการจัดกิจกรรม คือ ครูไม่จัดหนังสือหลากหลาย ไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดไว้ กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมแนะนำหนังสือ มีขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับครูบรรณารักษ์ เป็นกิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่ หรือหนังสือที่น่าสนใจ โดยการจัดป้ายนิเทศหน้าห้องสมุดและเสียงตามสาย

2. การปฏิบัติกิจกรรม กิจกรรมนี้จัดทุกวันจันทร์ตลอดปีการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนและคุณครูที่สนใจได้เข้าไปใช้บริการอ่านหนังสือที่ตนเองสนใจ

3. การสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน โดยกลุ่มเป้าหมายครูและนักเรียนทั้งหมด 352 คน จากสถิติการเข้าใช้บริการอ่านหนังสือในห้องสมุดของครูและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 75.85 เข้าร่วมกิจกรรม แต่จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.15 ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เพราะหนังสือที่จะให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่และขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน และในการสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรมนี้ ครูจัดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี เพราะในเวลาว่างนักเรียนส่วนใหญ่สนใจเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมแนะนำหนังสือ พบว่าหนังสือใหม่หรือหนังสือที่น่าสนใจไม่เพียงพอต่อความต้องการ

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเล่าขานผ่านเสียงตามสาย มีขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับครูบรรณารักษ์ เป็นกิจกรรมการพูดและการอ่านที่หอกระจายข่าวโรงเรียน

2. การปฏิบัติกิจกรรม กิจกรรมนี้จัดทุกวันในช่วงเช้าตั้งแต่เวลา

08.00-08.30 น. วันละครึ่งชั่วโมงและในช่วงพักเที่ยงตั้งแต่เวลา 12.00-13.00 น. ตลอดปีการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนได้นำเรื่องราวที่มีความรู้มาพูดหรืออ่านให้เพื่อนและผู้ที่สนใจฟัง

3. การสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน โดยกลุ่มเป้าหมายนักเรียนทั้งหมด 335 คน จากสถิติการร่วมกิจกรรมแข่งขันตอบคำถาม นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 70.15 เข้าร่วมกิจกรรม แต่จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 29.85 ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เพราะ เนื้อหาจากการอ่านที่นำมาเล่าขานผ่านเสียงตามสายไม่น่าสนใจ นักเรียนที่นำเสนออ่านไม่คล่อง ขาดความมั่นใจในตนเอง

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมเล่าขานผ่านเสียงตามสาย พบว่า หนังสือใหม่หรือหนังสือที่น่าสนใจไม่เพียงพอต่อความต้องการ นักเรียนยังไม่สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และบางส่วนไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนี้

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมสำหรับเยาวชน มีขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับครูบรรณารักษ์ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นวัดความรู้ความเข้าใจจากเนื้อหาสารานุกรมที่กำหนด เดือนละ 1 เล่ม

2. การปฏิบัติกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่จัดทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้ง ในวันพุธสัปดาห์สุดท้ายของทุกเดือน เวลา 14.35-15.30 น. ที่ห้องสมุด ตลอดปีการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาการอ่านของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการเลือกหนังสืออ่านได้อย่างหลากหลายตามความสนใจ

3. การสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน โดยกลุ่มเป้าหมายนักเรียนทั้งหมด 335 คน จากสถิติการร่วมกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหา นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 70.15 เข้าร่วมกิจกรรม แต่จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 29.85 ไม่เข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนี้

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมสำหรับเยาวชน พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดในการตอบปัญหาตลอดการแข่งขัน ได้เป็นตัวแทน

ของโรงเรียนเข้าร่วมการแข่งขันในระดับจังหวัด และได้รับรางวัลระดับดีในระดับภาคที่
จังหวัดขอนแก่น

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมกิจกรรมนักอ่านแฟนพันธุ์แท้ มีขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการจัดกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเสริมทักษะใน
การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีนิสัยรักการอ่าน และประเมินผลการอ่าน ความก้าวหน้าใน
การอ่านของนักเรียนแต่ละคน

2. การปฏิบัติกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่จัดทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ
1 ครั้ง ในวันพุธ เวลา 12.30-13.00 น. ที่ห้องสมุด ตลอดปีการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริม
ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาการอ่านของตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการเลือกหนังสืออ่าน
ได้อย่างหลากหลายตามความสนใจ

3. การสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสนใจใน
การอ่าน โดยกลุ่มเป้าหมายนักเรียนทั้งหมด 335 คน จากบันทึกการอ่านของนักเรียน
กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เข้าร่วมกิจกรรม บันทึกการอ่านตาม
จำนวนที่กำหนด คือ คนละ 40 เล่ม

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมนักอ่านแฟนพันธุ์แท้ พบว่า
นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนอ่านหนังสือและบันทึกการอ่านได้ถูกต้องตามจำนวนที่กำหนด
และคัดเลือกนักเรียนเป็นตัวแทนโรงเรียนเข้าร่วมการแข่งขันตอบปัญหาแฟนพันธุ์แท้ ในระดับ
เขตพื้นที่การศึกษาต่อไป ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมนี้คือ นักเรียนอ่านหนังสือ
ไม่หลากหลาย

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมดูความรู้สู่ชุมชน มีขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการจัดกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนยืมหนังสือ
จากห้องสมุดกลับไปอ่านที่บ้าน

2. การปฏิบัติกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่จัดทุกวันศุกร์สัปดาห์ละ
1 ครั้ง ตลอดปีการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายยืมหนังสือจาก
ห้องสมุดโรงเรียนคนละ 4-5 เล่ม กลับไปอ่านที่บ้าน เพื่อให้คนในครอบครัวและผู้ที่เกี่ยวข้องได้
อ่านหนังสืออย่างหลากหลายตามความสนใจ

3. การสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสนใจใน
การอ่าน โดยกลุ่มเป้าหมายนักเรียนทั้งหมด 335 คน จากสถิติการยืมหนังสือจากห้องสมุด
ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 88.66 เข้าร่วมกิจกรรมยืม

หนังสือกลับบ้าน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.34 ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เพราะ หนังสือที่สนใจอ่านมีไม่เพียงพอให้ยืมกลับบ้าน

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมดูความรู้ผู้ชุมชน พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการอ่าน มีความรับผิดชอบและสนใจพัฒนาการอ่านของตนเองอย่างต่อเนื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมนี้คือ 'นักเรียนขาดความรับผิดชอบ คือ หนังสือที่สนใจอ่านมีไม่เพียงพอให้ยืมจึงไม่ยืมหนังสือกลับบ้าน

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมเล่านิทานเสริมปัญญาहरषाวันศุกร์ มีขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนการจัดกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนอ่านหนังสืออย่างหลากหลายและเกิดจินตนาการอย่างสร้างสรรค์
2. การปฏิบัติกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่จัดทุกวันศุกร์สัปดาห์สุดท้ายของเดือน ในช่วงเวลา 14.30 น.-15.00 น. ตลอดปีการศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้อ่านหนังสือด้วยตนเองและเกิดจินตนาการคล้ายตามเรื่องที่อ่าน อยากติดตามอ่านหนังสือและเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ได้ขบคิด กล้าแสดงออกและมีส่วนร่วม
3. การสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน โดยกลุ่มเป้าหมายนักเรียนทั้งหมด 335 คน จากสถิติการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมเล่านิทานทั้ง 3 ประเภท คือ เล่าคนเดียว เล่าเรื่องเป็นทีม และการเล่าเรื่องประกอบการแสดงบทบาทสมมติบนเวทีคนเก่งที่จัดขึ้น ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 95.52 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.48 ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เพราะอายุและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมเล่านิทานเสริมปัญญาहरषाวันศุกร์ พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมการอ่านอยู่ในระดับดีมาก มีความกระตือรือร้นและสนใจการอ่านอย่างต่อเนื่อง

สรุปการจัดกิจกรรมโดยใช้วิจัยปฏิบัติการ โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า โดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีกิจกรรมที่พึงพอใจระดับมากที่สุด คือ กิจกรรมเล่าขานผ่านเสียงตามสาย กิจกรรมเล่านิทานเสริมปัญญาहरषाวันศุกร์ กิจกรรมว่างทุกวันอ่านทุกคน กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมนักอ่านแฟนพันธุ์แท้ กิจกรรมที่พึงพอใจระดับมากที่สุดคือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรม และกิจกรรมดูความรู้ผู้ชุมชน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยการรักการอ่าน
ของนักเรียนและครูโรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 26

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	ระหว่างการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. กิจกรรมว่างทุกวัน อ่านทุกคน	4.53	0.58	มากที่สุด	4.64	0.45	มากที่สุด
2. กิจกรรมกิจกรรมแนะนำหนังสือ	4.49	0.61	มาก	4.62	0.45	มากที่สุด
3. กิจกรรมกิจกรรมเล่าขานผ่านเสียงตามสาย	4.62	0.55	มากที่สุด	4.82	0.28	มากที่สุด
4. กิจกรรมกิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรม สำหรับเยาวชน	4.24	0.64	มาก	4.39	0.54	มาก
5. กิจกรรมกิจกรรมนักอ่านแฟนพันธ์แท้	4.47	0.57	มากที่สุด	4.54	0.51	มากที่สุด
6. กิจกรรมกิจกรรมดูความรู้สู่ชุมชน	4.26	0.66	มาก	4.35	0.55	มาก
7. กิจกรรมกิจกรรมเล่านิทานเสริมปัญญา हरषยวันศุกร์	4.52	0.52	มากที่สุด	4.68	0.42	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.45	0.59	มาก	4.58	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครูโรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำแนกเป็น ดังนี้

ระหว่างการพัฒนา นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนบรบือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$) เมื่อพิจารณาทั้ง 7 กิจกรรม พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 กิจกรรม และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมเล่าขานผ่านเสียงตามสาย ($\bar{X}=4.62$) รองลงมา คือ กิจกรรมว่างทุกวัน อ่านทุกคน ($\bar{X}=4.53$) และกิจกรรมเล่านิทานเสริมปัญญาहरषยวันศุกร์ ($\bar{X}=4.52$) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมสำหรับเยาวชน ($\bar{X}=4.24$) รองลงมา คือ กิจกรรมดูความรู้สู่ชุมชน ($\bar{X}=4.26$)

หลังการพัฒนา นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนบรบือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) เมื่อพิจารณาทั้ง 7 กิจกรรม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 กิจกรรม และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมเล่าขานผ่านเสียงตามสาย ($\bar{X}=4.82$) รองลงมา คือ กิจกรรมเล่านิทานเสริมปัญญาहरษาวันศุกร์ ($\bar{X}=4.68$) และกิจกรรมว่างทุกวัน อ่านทุกคน ($\bar{X}=4.64$) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด คือ กิจกรรมถ่วงความรู้สู่ชุมชน ($\bar{X}=4.35$) รองลงมา คือ กิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมสำหรับเด็ก ($\bar{X}=4.39$)

กลยุทธ์ที่ 3 การนิเทศภายใน

ผลการนิเทศภายในกระบวนการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนและครู โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จากการใช้แบบสังเกต บันทึกการสังเกตของครูและนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น กระจือหรือวันและให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมว่างทุกวัน อ่านทุกคน นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 79.40 2) กิจกรรมแนะนำหนังสือ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 75.85 3) กิจกรรมเล่าขานผ่านเสียงตามสาย นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 70.15 4) กิจกรรมตอบปัญหาสารานุกรมสำหรับเด็ก นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 70.45 5) กิจกรรมนักอ่านแฟนพันธุ์แท้ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 100 6) กิจกรรมถ่วงความรู้สู่ชุมชน นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 88.66 และ 7) กิจกรรมเล่านิทานเสริมปัญญาहरษาวันศุกร์ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 95.52 และจากการใช้แบบสัมภาษณ์ ดังข้อมูลต่อไปนี้

“...นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมมากและได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง...”

(ครูประจำชั้น ม. 3. 2554 : สัมภาษณ์)

“...เป็นการส่งเสริมให้ลูกมีนิสัยรักการอ่านและอ่านหนังสือคล่องมากขึ้น...”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 2554 : สัมภาษณ์)

“...ลูกพยายามอ่านหนังสือมากขึ้นหลังกลับไปถึงบ้าน และเล่น ดูโทรทัศน์น้อยลง
ภูมิใจมากที่ลูกพยายามพัฒนาตนเอง...”

(ผู้ปกครองนักเรียน. 2554 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจและพัฒนาการอ่านของคุณให้ดีขึ้น...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 2554 : สังเกต)

“...กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริม
ให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีความ
น่าสนใจและเข้าใจให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือมากยิ่งขึ้น...”

(ครูสอนประจำชั้น ม. 4. 2554 : การสัมภาษณ์)

“...การดำเนินงานส่งเสริมการอ่านของครูที่ผานมายังมีข้อบกพร่องอยู่มากหลังจาก
เข้ารับการประชุมชี้แจงและระดมความเห็นร่วมกันแล้วและได้ฝึกปฏิบัติเรื่องการวางแผน
พัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทำให้มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมพัฒนา
นักเรียนยิ่งขึ้น...”

(ครูสอนประจำชั้น ม. 6. 2554 : การสัมภาษณ์)

“...ยังไม่เคยอบรมหรือประชุมเรื่องการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การประชุมครั้งนี้
ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากขึ้น
และต้องการจัดกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มีนิสัยรักการอ่าน
ทุกคน...”

(ครูสอนประจำชั้น ม. 2. 2554 : การสัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสามารถจัดได้กับทุกวิชา ดังนั้นการจัด
กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านควรมีความน่าสนใจเพื่อให้นักเรียนเกิดความสุข มีความสุข
และความเพลิดเพลินในการอ่าน...”

(ครูสอนประจำชั้น ม. 5. 2554 : การสัมภาษณ์)

“...กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านและช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้เป็นอย่างดี...”

(ครูสอนประจำชั้น ม. 3. 2554 : สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ผ่านกิจกรรมเป็นรูปแบบเดิม ๆ และไม่ต่อเนื่อง กิจกรรมไม่น่าสนใจและไม่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้สนใจในการอ่าน แต่หลังจากประชุมแล้วน่าจะสามารสดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องเพราะทุกคนเห็นความสำคัญและมีความตระหนักร่วมกันและรู้แนวทางในการจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้น...”

(ผู้วิจัย. 2554 : การสังเกต)

“...ในระหว่างเตรียมการจัดกิจกรรมเราจำเป็นต้องประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมทุกวันเพื่อกระตุ้นและเร้าใจความสนใจให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรม...”

(ครูสอนชั้น ม. 4. 2554 : สัมภาษณ์)

“...ผมสังเกตเห็นว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนไม่ได้อ่านหนังสือที่ทางโรงเรียนจัดเตรียมไว้ เพราะจำนวนหนังสือมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ต้องการอ่าน ในช่วงที่นักเรียนสนใจอ่านหนังสือพร้อม ๆ กัน และเด็กนักเรียนจะเครียดมากเพราะหยิบอ่านไม่ทันเพื่อน...”

(ครูสอนชั้น ม. 6. 2554 : สังเกต)

“...ครูต้องร่วมกันสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยการแนะนำอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง...”

(ครูสอนชั้น ม. 3. 2554 : สัมภาษณ์)

“...หนังสือที่เตรียมไว้มีจำนวนไม่เพียงพอและยังไม่หลากหลาย...”

(ครูสอนชั้น ม. 2. 2554 : สัมภาษณ์)

“...หนูไม่ได้อ่านหนังสือเล่มที่อยากอ่านเลยคะ เพราะมีเพียงเล่มเดียวถ้าไม่ได้อ่านเล่มนั้นหนูก็จะไปหาอ่านเล่มอื่นรอกะ...”

(นักเรียนชั้น ม. 2. 2554 : สัมภาษณ์)

“...บรรยากาศโดยทั่วไปนักเรียนบางส่วนยังไม่ค่อยสนใจในกิจกรรม...”

(ครูสอนชั้น ม. 3 2554 : สัมภาษณ์)

“...การอ่านออกเสียงของนักเรียนยังอ่าน ไม่คล่องต้องฝึกอ่านให้มาก...”

(นักเรียนชั้น ม. 4. 2554 : สังเกต)

“...นักเรียนยังไม่รู้จักการวางแผน...”

(ครูสอนชั้น ม. 4. 2554 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนอ่านยังไม่คล่อง เพราะเกิดความประหม่า...”

(ครูสอนชั้น ม. 5. 2554 : สัมภาษณ์)

“...การอ่านของนักเรียนยังไม่ค่อยดี ยังเงินอายุอยู่...”

(ครูสอนชั้น ม. 3 2554 : สัมภาษณ์)